

hrvatski izvoznici
croatian exporters

19. konvencija hrvatskih izvoznika

pod visokim pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske

IZVOZ U OKRUŽENJU GEOPOLITIČKIH RIZIKA

ZLATNI KLJUČ - NAJBOLJI U 2023.

Donosimo priče svih dobitnika po kategorijama

HRVATSKI IZVOZNICI

WWW.POSLOVNI.HR • ČETVRTAK, 4. SRPNJA 2024. • 5126

Okosnica gospodarstva Na konvenciji u Mozaik Event Centru 17. put dodijeljene nagrade Zlatni ključ

Laureati uspješni, okolnosti sve složenije

Najuspješnijim izvoznicima nagrade Zlatni ključ dodijeljene su u 20 kategorija

Tvrtka Končar Distributivni i specijalni transformatori (D&ST) dobitnica je nagrade Zlatni ključ za najboljeg velikog izvoznika u 2023. godini, DOK-ING za srednje velikog izvoznika, a Porsche Digital Croatia nagrađen je u kategoriji najboljeg malog i mikro izvoznika. Bio je to samo dio nagrada koje su podijeljene u ukupno 20 kategorija na uspješnoj 19. konvenciji hrvatskih izvoznika održanoj u ponedjeljak u Zagrebu, dok su HIZ-ove nagrade Zlatni ključ dodijeljene 17. put. Konvencija je okupila brojne uzvanike, na čelu s predsjednikom Vlade. Andrej Plenković

istaknuo je da su izvoznici okosnica hrvatskog gospodarstva te da najviše pridonose ubrzanju rasta, "a na državi i Vladi je da nastavi stvarati dobar okvir i olakšavati im poslovanje".

Predsjednik Hrvatskih izvoznika Davor Baković istaknuo je važnost ulaganja u inovacije i nove tehnologije, bez kojih se ne može konkurirati na stranim tržištima, dok je ministar gospodarstva Ante Šušnjar izjavio da treba jačati izvozne politike i izvoz općenito, posebice finalnih proizvoda.

PREDSJEDNIK VLADE RH ANDREJ PLENKOVIĆ NA KONVENCIJI:

'Broj zaposlenih svjedoči koliki su doprinos zamahu gospodarstva dali izvoznici'

» str. 2

DAVOR BAKOVIĆ, PREDSJEDNIK HRVATSKIH IZVOZNIKA:

'Razvoj europske obrambene proizvodnje prilika je i za hrvatske perjanice'

» str. 3

SANJIN STRUKIĆ/PIXSELL

Andrej Plenković, predsjednik Vlade u govoru na 19. konvenciji Hrvatskih izvoznika o rezultatima i izazovima

Broj zaposlenih svjedoči koliki su doprinos zamahu gospodarstva dali izvoznici

Protekcijom za kojim poseže SAD pogađa i EU koja, ističe Plenković, već godinu i pol radi na ublažavanju efekata koje trpe izvoznici

MARIJA BRNIĆ
marija.brnic@poslovni.hr

Vi ste kičma hrvatskoga gospodarstva, istaknuo je predsjednik Vlade Andrej Plenković obraćajući se izvoznici-ma na 19. konvenciji Hrvatskih izvoznika, kojima je najavio da će i u novom mandatu njegova Vlada nastaviti raditi ono što je započela u prethodna dva mandata, a sada i u prilično drugačijem kontekstu. Dijelom je to zbog promijenjenih geostrateških odnosa, no s druge strane ulazi i s jako dobrim iskustvom u kriznom upravljanju iz proteklih godina, u kojima se pokazala uspješnom.

Objašnjavajući aktivnosti koje su u fokusu njegove Vlade, Plenković je objasnio i značaj za izvoznike kompliciranog i detaljnog postupka prijama Hrvatske u OECD, zadnju integraciju u koju Hrvatska želi ući. Tom karikom koja je preostala nakon članstva u EU, eurozoni i Schengenskom prostoru i Europskom stabilizacijskom mehanizmu, NATO-u, Plenković računa da će se ispuniti cilj brendiranja države kao ozbiljne zemlje, sigurne za poslovanje i stabilne ekonomije, s dobrim kreditnim rejtingom.

Transformativni procesi

Ta prepoznatljivost zemlje i članstvo među najrazvijenijim društvima podići će i status hrvatskih izvoznika. Bolji međunarodni položaj, drugim riječima, glavni je Vladin adut za poticanje izvoznika. Predsjednik Vlade zadovoljan je odvijanjem postupka ispunjavanja kriterija i očekuje da će se na proljeće 2026. Hrvatska pridružiti OECD-u.

Zahvalivši se izvoznici-ma na doprinosu gospodarstvu, Plenković je istaknuo kako se bilježi kontinuiran rast, uz iznimku 2020. i pandemije koronavirusa. Posebno izdvaja i socijalnu koheziju koja je, zahvaljujući menadžeriranju krizom, Vlada uspjela očuvati, te činjenicu da su građani bili pošteđeni rastom cijena energenata kao u nekim drugim državama. U prvom ovogodišnjem tromjesečju Hrvatska bilježi drugi najveći

Zahvalivši se izvoznici-ma na doprinosu gospodarstvu, Plenković je istaknuo da se bilježi kontinuiran rast, uz iznimku 2020. i pandemije koronavirusa

Važnost hrvatskog članstva u OECD-u

Prepoznatljivost zemlje i članstvo među najrazvijenijim društvima podići će i status hrvatskih izvoznika

rast gospodarstva među članicama EU, a sve projekcije, od Vlade i EK do MMF-a, Svjetske banke i OECD-a, ukazuju da će rast BDP-a biti između 3 i 3,5%, dok će, kako ističe Plenković, prosječan rast BDP-a na razini EU biti

1%, a u Eurozoni i slabiji, 0,8%. “U proteklih osam godina Hrvatski je BDP per capita porastao sa 62 na 76% prosjeka razvijeno-sti EU, a rast u ovoj godini navodi na zaključak da će taj prosjek do kraja 2024. doseći više od 77,5%”, istaknuo je predsjednik Vlade, podvlačeći da je takvom dinamikom realno da će ispuniti cilj da do kraja ovog, trećeg mandata njegove Vlade prosjek razvijeno-sti bude između 80 i 82%.

“Veliki, transformativni proces koji smo vodili zadnjih nekoliko godina pridonio je vašoj poziciji u unutar hrvatske i u međunarodnim aktivnostima”, kazao je Plenković, navodeći i da su izvoznici uvelike pridonijeli zamahu gospodarstva, koji je vidljiv i kroz trenutne podatke o najvećem broju zaposlenih, više od 1,74 milijuna osiguranika,

te uz rekordno nizak broj nezaposlenih osoba, čiji je broj ispod 84 tisuće.

Plenković se osvrnuo i na vrlo složenu međunarodnu situaciju kroz koju se prolazi u 2024. Od 8 milijardi stanovnika na planetu na neki oblik izbora izaći će njih 4 milijarde.

Posljedice bez presedana

“Svijet je opterećen ruskom agresijom na Ukrajinu, koja traje već dvije i pol godine i čije su posljedice na gospodarstvo, socijalnu i energetska situaciju, inflatorne pritiske, trgovinske tokove i sankcijske režime bez presedana, a kraj joj se u ovom trenutku ne nazire”, istaknuo je Plenković, nastavljujući kako složena situacija vodi i nastavku ilegalnih migracija, a one podrivaju političku arhitekturu Europe. Tu je i

77,5

posto prosjeka razvijeno-sti EU doseći će Hrvatska do kraja 2024.

sukob SAD-a i Kine, a protekcijom za kojim poseže SAD svojim zakonom o smanjenju inflacije, pogađa i EU, koja, kako ističe Plenković, već godinu i pol radi na tome kako ublažiti negativne efekte koje trpe tvrtke koje izvoze u SAD.

Razvoj europske obrambene proizvodnje prilika je i za hrvatske perjanice

Davor Baković, predsjednik Hrvatskih izvoznika o budućnosti trgovine u sve složenijim geopolitičkim odnosima

‘Unatoč poremećenim dobavnim lancima, povećanim cijenama sirovina i ratovima, uspjeli smo ostvariti povijesne brojke’, istaknuo je Vanja Burul, čelnik najboljeg velikog izvoznika u 2023.

MARIJA BRNIĆ
marija.brnic@poslovni.hr

Pred nama su tektonske promjene u geostrateškom položaju našeg kontinenta, jer era Atlantika dolazi kraju i rađa se era Pacifika, a za Europu to znači da je prvi put u svojoj dugoj povijesti izvan geostrateškog centra, sublimirao je aktualno okruženje u kojemu se odvijaju poslovi i kojeg na vlastitoj koži izvoznici već svakodnevno osjećaju, Davor Baković, predsjednik Hrvatskih izvoznika na 19. konvenciji i 17. dodjeli nagrada Zlatni ključ najboljim domaćim izvoznicima.

Promjene odnosa na razini društva osjetili smo kada je situacija s izbijanjem pandemije pokazala koliko su krhki dobavni lanci, no, Baković ističe kako se pokazalo pritom i da nisu posrijedi globalni dobavni lanci, nego kineski dobavni lanac. No i prije pandemije bilo je po njegovim riječima vidljivo da zbog raznih geopolitičkih promjena, od Brexita, izbijanja rata u Ukrajini i sada na Bliskom istoku, države i kompanije počinju na drugačiji način gledati i evaluirati svoje trgovinske partnere.

Sigurnost ispred ekonomije

‘Ono što je ključno za shvatiti jest da se dogodila promjena u paradigmi. Više nisu ekonomski čimbenici ključni, nego se počelo misliti i na nacionalnu sigurnost’, ističe Baković, dodajući pritom da će taj proces ekonomske dezintegracije učiniti svi- ➤

Čine 16% poduzeća, a zaslužni za 66% ulaganja

Izvoznici u RH čine 16% svih poduzeća, a odgovorni su za otprilike 66% investicija i 77% ulaganja u razvoj

SANJIN STRUKIC/PIXSELL

Proces ekonomske dezintegracije učiniti će svijet manje efikasnijim, siromašnijim i manje sposobnim za rješavanje zajedničkih problema, istaknuo je u govoru Davor Baković

» jet manje efikasnijim, siromašnijim i svakako manje sposobnim za rješavanje nekih zajedničkih problema, kao što su, primjerice, klimatske promjene.

“Mnogi pričaju danas o novom hladnom ratu, no svijet nikad nije bio tako dobro povezan, barem u odnosu na Hladni rat i, budimo iskreni... Kad gledamo neke podatke analitike trgovinskih svjetskih kretanja, ne nalazimo nužno na proces deglobalizacije, ali nalazimo nešto drugo. Nalazimo proces fragmentacije ili konkretno na činjenicu da egzistiraju tri bloka. Jedan predvodi SAD, a njemu pripada i EU. Drugi blok predvodi Kina, a treći još nije do kraja politički određen, malo podsjeća na blok nevrstanih, a danas se koristi izraz globalni jug”, ističe Baković, dodajući i teze kako zapravo postoje samo dva aktera, SAD i Kina.

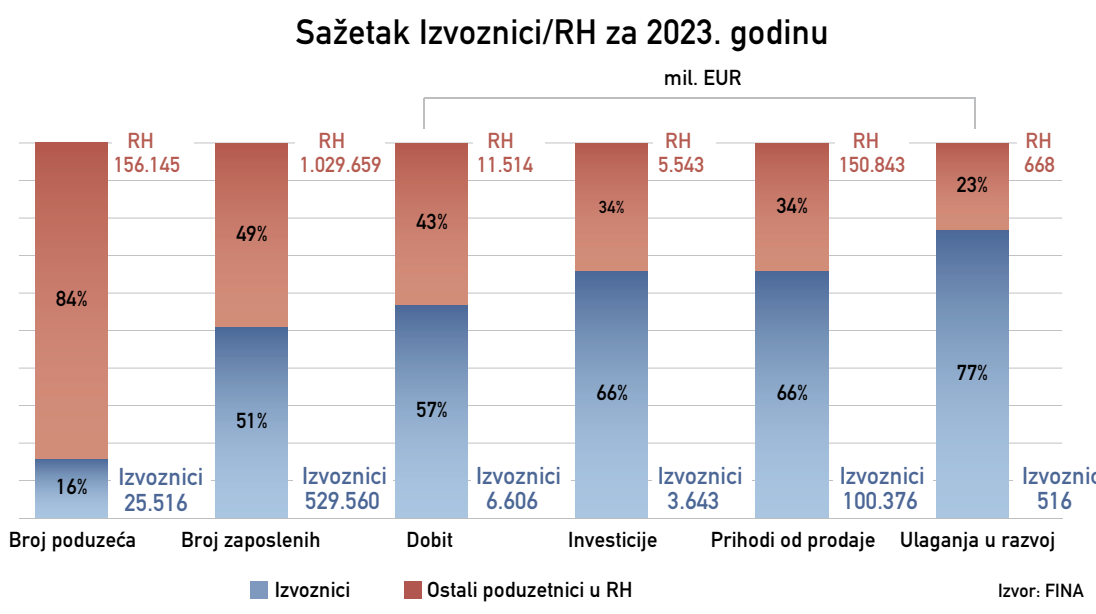
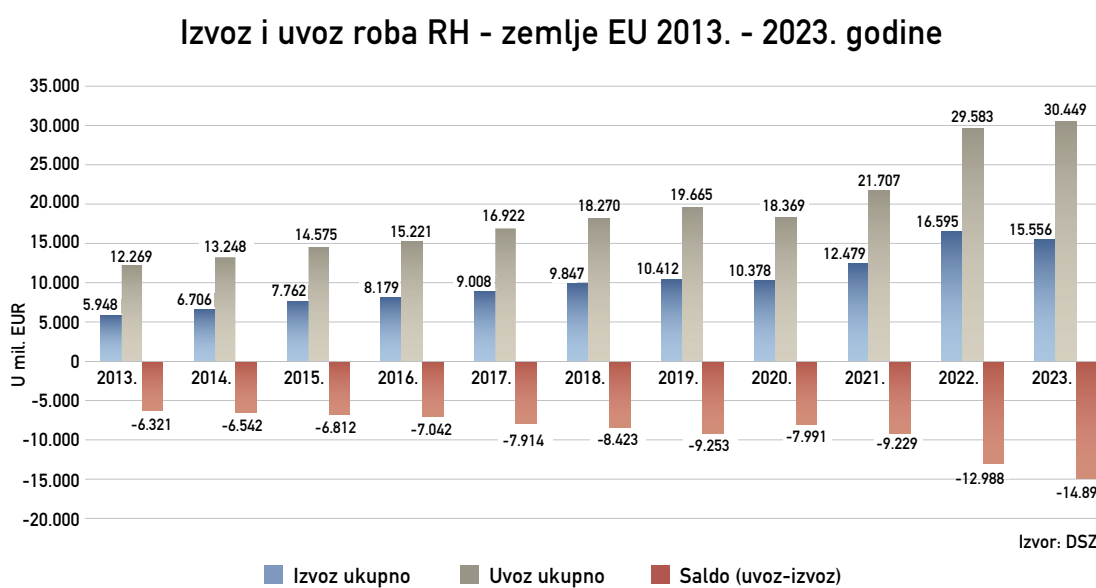
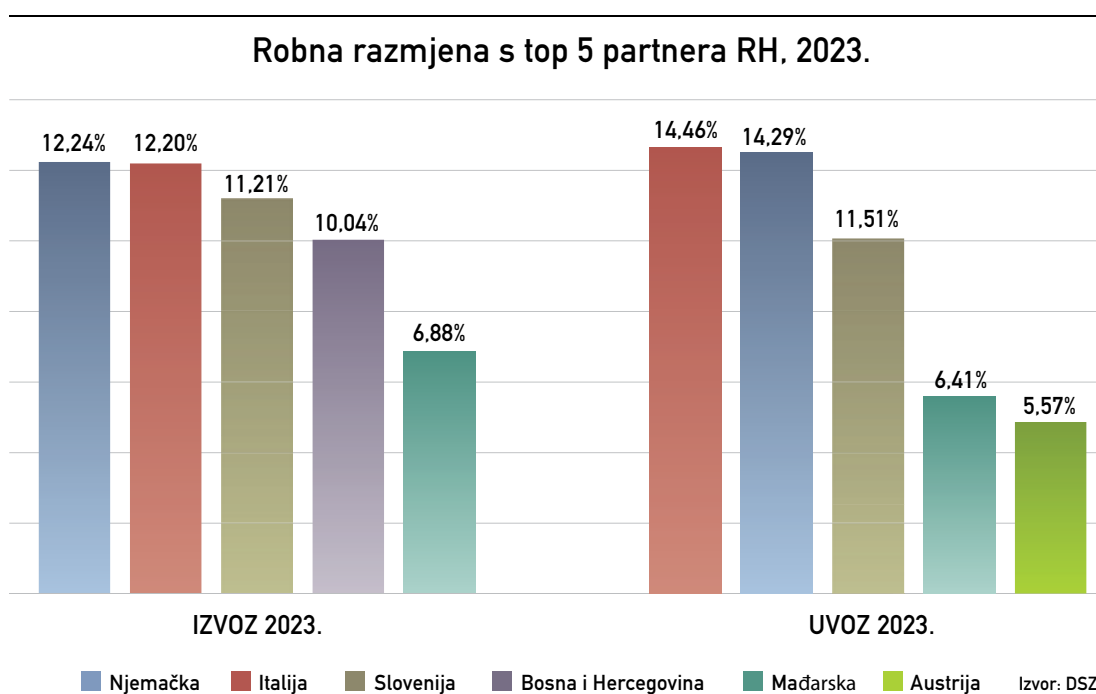
Amerikanci su još početkom stoljeća identificirali Kinu kao svog glavnog strateškog rivala, što je važno u razumijevanju današnjih odnosa, jer je ta činjenica i jedan od ključnih pokretača promjena u svim unutarnjim i vanjskim američkim politikama. Sagledavajući to u okviru aktualnih priprema za izbore za predsjednika SAD-a, predsjednik HIZ-a procjenjuje kako nije izgledno očekivati promjene, kao što niti prije četiri godine administracija Joea Bidena nije odbacila stavove prethodnika Donalda Trumpa.

“Ma tko došao u Bijelu kuću, neće mijenjati politiku prema Kini”, smatra Baković, podvlačeći da i u pogledu sigurnosti SAD sele fokus na Aziju, na Indo-Pacifik, što neminovno znači da se okreću od Europe i na neki način pokušavaju prepustiti Europi njezinu sigurnost. Drugim riječima, svijest u Europi mijenja se, shvatilo se da se EU mora više integrirati, počevši od obrane, jer više nema američkog, sigurnosnog kišobrana.

Nova industrijska strategija

“Događa se da Europa počinje razmišljati o strategiji naoružanja, a to je veliki zaokret od pacifističkog stava, koji je, da se razumijemo, za Europu bio odličan. Dobar dio Europe je i uživao u dividendi mira, jer nije se moralo ulagati u obranu i naoružavanje, već u standard života i razvoj, a to se sad mijenja”, naglašava Baković, ukazujući da razvoj europske obrambene proizvodnje u koju će se u narednom razdoblju intenzivirati ulaganja znači i priliku za hrvatske perjanice u njoj, kojima će se otvoriti mogućnost za pozicioniranje i na nacionalnoj i na europskoj razini.

Drugi važan moment on vidi u novoj industrijskoj strategiji Europe, koja će počivati na četiri stupa: obrani, energetici, hrani i financijama. Fokus na zelenu tranziciju će se, kaže, nastavi,

viti, makar je pitanje s kojim intenzitetom. No, Europa ne smije dozvoliti Kini da dominira zelenom tehnologijom i da preuzme tržište, a ne smije dozvoliti ni Amerikancima da svojim poticajima ukradu konkurentnost Europi u smislu investicija, radne snage i ulaganja. Danas se, do-

daje Baković, posluje u uvjetima kada carinske barijere niču kao trava poslije kiše, a s druge strane je predanost Pekinga ostvarenju razvoja kineskih prioriteta – električnih vozila, baterija, solarnih panela i nuklearne energije, za čiji razvoj tvrtke de facto dobivaju bianco ček.

“Na neki su način SAD i EU ujedinjeni u strahu od Kine, jer ona je svakako na putu ostvarenja velikog tehnološkog skoka”, ističe Baković, ukazujući na iznimno velik iskorak kineske znanosti koji su postigli u zadnja tri desetljeća. “Naviknite se na ime kineskih fakulteta koji su već

68

posto
od 23 milijarde eura izvoza u 2023. realizirano je u zemlje EU

na razini američkih i švicarskih”, poručuje šef HIZ-a.

Za Europu je u takvim okolnostima glavni izazov kako postati konkurentna i repositionirati se, a bez zadiranja u suverenitete svojih 27 članica.

Margina nije nužno loša

U neku ruku, po ocjeni predsjednika HIZ-a, pozicija na margini nije nužno loša, jer će Europi dati prostora i vremena za restrukturiranje i velike reforme. Važno je pritom da one budu oslobođene na inovacije. Ono o čemu dodatno valja voditi računa jest i da se pazi na ‘globalni jug’, Indiju i Meksiko, ali i da se ne prekinu veze s Kinom, zaključuje Baković.

Kad je o Hrvatskoj riječ, ona je dio EU i čvrsto je inkorporirana, što najviše potvrđuje upravo izvoz, jer od 23 milijarde eura lani je 68 posto realizirano u zemljama EU. Izvoznici, koji predstavljaju kremu gospodarstva, u Hrvatskoj čine 16% svih poduzeća, ali zapošljavaju oko 50% svih radnika i ostvaruju skoro 60% ukupne dobiti. Ono što je najbitnije, dodao je predsjednik HIZ-a, tih 16% odgovorno je za otprilike 66% investicija i 77% ulaganja u razvoj.

Najboljima među onima koji su se uspješno potvrdili na inozemnim tržištima i ove godine uručene su nagrade Zlatni ključ, koje su im uručili predstavnici Vlade, znanosti i institucija važnih za gospodarstvo. Kako bi dodatno ohrabрили i promovirali izvoz, HIZ je dobitnike nagradio i jednogodišnjim besplatnim korištenjem žiga “Export Excellence Certificate/ Certifikat izvozne izvrsnosti”, želeći ih promovirati u ambasadore izvoza.

U ime nagrađenih izvoznika obratio se Vanja Burul, predsjednik Uprave Končar - Distributivni i specijalni transformatori (D&ST), tvrtke koja je dobitnik Zlatnog ključa za najboljeg velikog poduzetnika.

“Ulazak u Eurozonu i Šengen ubrzali su procese, no poremećeni dobavni lanci, povećane cijene sirovina i ratovi dodatno su povećali neizvjesnosti. I unatoč tomu lani smo uspjeli prebaciti rezultate i ostvariti povijesne brojke”, istaknuo je Burul, zahvalivši za rezultat i svim zaposlenicima Končara D&ST-a.

Nagrada Zlatni ključ najboljim izvoznicima u 2023. godini

Najbolji veliki izvoznik u 2023. godini

KONČAR – Distributivni i specijalni transformatori d.d.

Vanja Burul,
predsjednik Uprave
KONČAR D&ST-a

BOŽIDAR BABIĆ PHOTOGRAPHY.

Nominirani u kategoriji bili su:
Pliva Hrvatska d.o.o.
i Valamar Riviera d.d.

Društvo s proizvodnim programom na području distributivnih, specijalnih i srednjih energetske transformatora do 160 MVA i 170 kV u grupi Končar - Elektroindustrija d.d., i u 2023. godini nastavilo je niz uspješnih poslovnih godina unatoč složenim i dinamičnim uvjetima na tržištu. Posljedice koje je ostavila globalna pandemija Covid-19, poremećaji u dobavnim lancima, porast cijena glavnih sirovina, materijala i energenata te utjecaj in acije općenito, obilježili su i 2023. godinu.

Unatoč složenom globalnom okruženju Društvo je i u 2023. ostvarilo dodatni iskorak i ponovno značajno nadmašilo zacrtane poslovne planove. Ostvarena je ukupna prodaja roba i usluga u 2023. od 323,1 mil. eura. Prihod ostvaren u izvozu dominira te s vrijednošću od 291,8 mil. eura čini 91% prihoda od prodaje. Broj od 754 prosječno zaposlenih u Končar D&ST-u tijekom 2023. pozicionira društvo među velika hrvatska poduzeća. Društvo izvozi u više od 40 zemalja – uz europsko, i na zahtjevna tržišta Afrike i zemalja Arapskoga zaljeva.

Primjerenim načinom upravljanja valutnim i nabavnim rizicima, korištenjem novih tehničkih rješenja i povećanjem produktivnosti u 2023. godini ostvarena je neto dobit u iznosu od 50,7 milijuna eura, što društvo financijski jača i omogućava mu razvojne i modernizacijske iskorake. Tijekom 2023. investirano je ukupno 7,3 milijuna eura, što uključuje i stjecanje većinskog udjela u Ferokotao d.o.o.

Osim uobičajenih investicija u modernizaciju strojnog parka i opreme, započete su i aktivnosti na investicijskom projektu "Održivi SETup za razvoj

KONČAR – Distributivni i specijalni transformatori d.d. - pogon u zagrebačkom Jankomiru

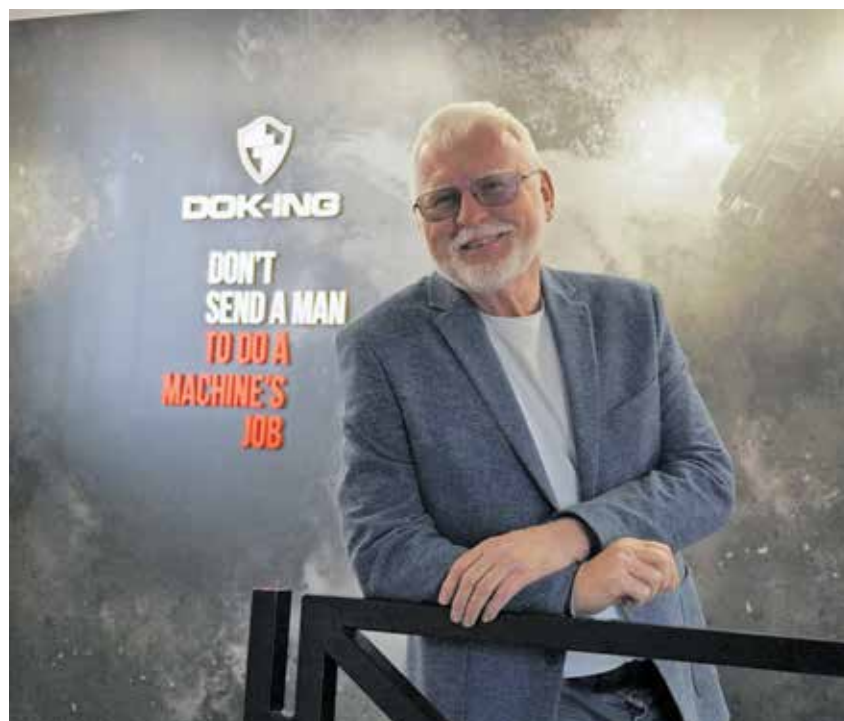
društveno i okolišno odgovorne proizvodnje" ("Održivi SETup"). Cilj projekta Održivi SETup je normalizacija postojeće razine proizvodnje kroz povećanje skladišnih, proizvodnih i administrativnih prostora, čime će se omogućiti bolja protočnost materijala i gotovih proizvoda i učinkovitija organizacija proizvodnih procesa.

Najbolji srednji izvoznik u 2023. godini

DOK-ING d.o.o.

Od svog osnutka 1991. godine, DOK-ING je prošao impresivan put, izrastajući iz skromnih početaka start-upa iz garaže u uspješnu tvrtku koja danas broji 250 zaposlenika. Danas planetarno poznat i etabliran na globalnoj industrijskoj sceni, zahvaljujući impresivnom plasmanu od čak 500 robotskih sustava u više od 40 zemalja diljem svijeta, DOK-ING se bavi integracijom vlastitih inovacija i novih tehnologija, razvija i proizvodi robotske i autonomne sustave. Vodeće načelo DOK-ING-a, "Don't send a man to do a machine's job", utjelovljuje nepokolebljivu predanost tvrtke očuvanju ljudskih života, okoliša i imovine u opasnim okruženjima. Tvrtkina stručnost pokriva širok portfelj proizvoda za vojnu inženjeriju, nuklearno-kemijsko-biološke i radiološke situacije, krizne situacije, protuterizam i podzemno rudarstvo. Svojim najnovijim projektom tvrtka je prepoznala globalno potrebu za obradom i zbrinjavanjem otpada te je posljednje dvije godine fokusirana

na razvoj postrojenja za pretvaranje nereciklabilnog otpada u čistu energiju, konkretno vodik, doprinoseći time zelenijoj i održivijoj budućnosti. Bilo da se radi o minskim poljima, prirodnim katastrofama ili industrijskim opasnostima, predanost tvrtke ostaje nepokolebljiva. Tijekom trideset godina rada, DOK-ING je ostvario uspješnu poslovnu suradnju s brojnim domaćim i stranim vladama i ministarstvima, nevladinim organizacijama i agencijama, kao i s komercijalnim tvrtkama. Prepoznata po inovativnom pristupu koji je promijenio industrijski krajolik, tvrtka je osvojila već oko stotinu međunarodnih nagrada za inovacije i tehnologije. Tvrtka sa sjedištem u Zagrebu, osnivača i vlasnika Vjekoslava Majetića, u 2023. godini zabilježila je 49,99 milijuna eura prihoda, što predstavlja značajan rast od čak 38,5 posto u odnosu na prethodnu godinu. DOK-ING se može pohvaliti impresivnim rezultatom izvoza, koji iznosi čak 94 posto.

Vjekoslav Majetić,
osnivač i vlasnik
tvrtke DOK-ING

Nominirani u kategoriji bili su:
Deceuninck d.o.o.
i Decospan Mato Furnir d.o.o.

Najbolji mali&mikro izvoznik u 2023. godini

Ivan Bello i Lovro Gracin,
direktori Porsche
Digitala Croatia

Nominirani u kategoriji bili su:
Epam Systems d.o.o. i M Adler D d.o.o.

Porsche Digital Croatia d.o.o.

Kao podružnica njemačkog proizvođača sportskih automobila, Porsche Digital Croatia osnovan je u Zagrebu s ciljem unapređivanja kvalitete digitalnih proizvoda za Porsche i njegove korisnike diljem svijeta. S radom su započeli 2020. godine, a u kratkom roku postali su jedna od najvećih globalnih lokacija Porsche Digitala koja svojim radom značajno doprinosi Porsche ekosustavu.

Od samih početaka bilježe stabilan rast, pa su tako u 2023. godini ostvarili rast prihoda od 80 posto, na gotovo 13 milijuna eura. Danas broje više od 160 stručnjaka za dizajn i razvoj softvera, umjetnu inteligenciju, strojno učenje i obradu podataka koji uz pomoć najnovijih tehnologija razvijaju više od petnaest globalnih digitalnih rješenja za Porsche. Neka od njih su MyPorsche mobilna aplikacija za vlasnike Porsche vozila, analize podataka za poboljšanje vozačkog iskustva ili proizvodnje, over-the-air tehnologije za ažuriranje komponenti vozila, eCommerce platforma za online prodaju Porsche proizvoda i brojna druga.

Uz impresivne rezultate, Porsche Digital Croatia iza sebe ima i tri uzastopno osvojene nagrade za jednog od najboljih poslodavaca u Hrvatskoj, a cilj im je nastaviti graditi tvrtku u pozitivnom smjeru te postati središte digitalnih inovacija i visokotehnoloških rješenja u automobilskom sektoru.

Najbolji obrtnik-izvoznik u 2023. godini

Metalac Sever

Počeci trtke u vlasništvu obitelji Sever sežu još u 1967. godinu kada su postavljeni temelji male obrtničke radionice. Od 1990. godine počinje ekspanzija Metalca Sever na europska tržišta, a godine predanog rada i iskustva te kontinuiranog ulaganja u nove tehnologije i ljudske resurse učinile su Metalac Sever prepoznatljivim proizvođačem učvršnog i ovjesnog pribora.

Tvrtka raspolaže vlastitim proizvodnim pogonom, skladišnim prostorom, kao i potrebnim strojevima i alatima za proizvodnju. Iz pogona Metalca Sever u Vrbovcu godišnje izlazi više od 20 milijuna komada proizvoda. Najvećim dijelom to su obujmice za nošenje i učvršćivanje cijevi, od čega 98 posto završi u izvozu. Najznačajniji kupci su im u Njemačkoj, ponajprije Fischer, Rehau, Würth, a nakon toga i liechtensteinski Hilti te svi ostali. Kupci dolaze iz ukupno dvadesetak zemalja.

Zanimljiva je činjenica da iako Metalac Sever danas zapošljava 96 ljudi, a prihod mu se kreće na razini od 7,5 milijuna eura, tu se i dalje radi o obrtu. I to obrtu koji svake godine bilježi rast, pa je tako prošle godine rast dosegao razinu od čak 25 posto, a broj zaposlenih u uspješnoj vrbovečkoj tvrtki veći je za 7 posto u odnosu na 2020. godinu.

Stjepan Sever,
vlasnik tvrtke
Metalac Sever

Nominirani u kategoriji bili su:
Europlast, vl. Predrag Banda i Stolarski obrt Stolarija Jakopčin, vl. Vjekoslav Jakopčin

Najinovativniji izvoznik u 2023. godini

Ivo Usmiani,
predsjednik
Upravnog odbora
JGL-a

Nominirani u kategoriji bili su:
Feroimpex automobilska tehnika d.o.o. i Klimaoprema d.o.o.

JGL d.d.

Kao najveća farmaceutska kompanija u domaćem vlasništvu, globalnog doseg i inovativni lider u terapijskim područjima gripe i prehlade, oftalmologije i dermatologije, JGL već 33 godine raste i razvija poslovanje širom svijeta, a zahvaljujući stalnom investiranju u istraživanje i razvoj, proizvodne pogone i tehnologiju, tvrtka se svrstava među vodeće proizvođače sterilnih farmaceutskih oblika u Europskoj uniji. Poslovno-istraživačko-proizvodni kompleks JGL Pharma Valley u Rijeci spaja najbolje prakse upravljanja proizvodnim procesima, najmodernije tehnologije u farmaceutskoj proizvodnji i visoke standarde zaštite okoliša. Kompanija je u 2023. godini finalizirala kapitalni investicijski projekt INTEGRA, vrijedan 53 milijuna eura. Njime su integrirani razvojni, proizvodni i skladišni kapaciteti, a obuhvaća tri cjeline – istraživanje i razvoj, komercijalnu proizvodnju i logistički centar. Zahvaljujući toj investiciji, JGL se svrstava u rang kompanija koje u vlastiti razvoj ulažu znatno više od europskog prosjeka. Kao tvrtka posvećena brizi za zdravlje i dobrobit ljudi,

JGL aktivno i kontinuirano radi na inovativnom pristupu razvoju novih proizvoda u ključnim terapijskim područjima namijenjenih globalnom potrošaču. Godinu 2023. Grupa JGL završila je s ukupnim prihodima u visini od 213 milijuna eura te ostvarila dobit prije oporezivanja od 21,4 milijuna eura. Gotovo 86 posto prihoda iz core businessa ostvaruje se izvan Hrvatske. Sa 1283 zaposlenika u Grupi, JGL danas kroz distributere i B2B odnose posluje na ukupno 60 tržišta svijeta, izravno i posredstvom partnera. Portfelj čini 150 brendova, 300 proizvoda i 650 varijacija prilagođenih potrebama specifičnih tržišta.

Vodeći izvozni brend kompanije je Aqua Maris koji je lansiran 1999. godine te kojeg čine 100 posto prirodni proizvodi na bazi morske vode iz Jadrana za prevenciju i terapiju bolesti gornjih dišnih puteva. Radi se o prvim i jedinim medicinskim proizvodima na svijetu koji su certificirani bez mikroplastike. Od ostalih ključnih brendova ističu se Vizol S, Meralys, Aknekutan i Dramina.

Najbolji izvoznik u Njemačku u 2023. godini

Markus Lins,
prokurist tvrtke
HAIX Obuća

**Nominirani
u kategoriji
bili su:**

Đuro Đaković
Specijalna vozila
d.d. i KONČAR
- Distributivni
i specijalni
transformatori
d.d.

HAIX Obuća d.o.o.

Gornjište i don moraju biti sastavljeni u Europi. Samo tako cipela može, sukladno propisima EU, nositi oznaku "Made in Europe" – čak i onda, ako su pojedine komponente proizvedene u Aziji, Africi ili negdje drugdje u svijetu. U HAIX®-u "Made in Europe" nije samo fraza, nego i praksa koju se dnevno živi. Ako na cipeli stoji "Made in Europe", onda tvrtka jamči da je cipela doista 100% i proizvedena u Europi.

U proizvodnom pogonu HAIX Obuće u Maloj Subotici, 1300 radnika dnevno proizvodi oko 8000 pari cipela, što pak znači, da HAIX Obuća godišnje proizvede oko 1,88 milijuna pari funkcionalnih cipela, najviše kvalitete. Proizvodni pogon HAIX Obuće u Maloj Subotici ubraja se među najmodernija postrojenja za proizvodnju cipela u svijetu. Stoga HAIX puno ulaže u automatizaciju procesa i robotizaciju u proizvodnji cipela. Taj korak prema održivoj proizvodnji doprinosi i efikasnosti te zdravlju zaposlenika.

Tvrtki je vrlo važna najviša kvaliteta, a jednako tako i održivost, stoga HAIX® puno pažnje pridaje upravo tim područjima. Proizvodni pogoni imaju certifikat zaštite okoliša ISO 14001. Na lokaciji u Maloj Subotici HAIX gradi vlastitu integriranu fotonaponsku elektranu, a u proizvodnji upotrebljava samo najbolje materijale i sirovine certificiranih dobavljača koji odgovaraju OEKO-TEX® 100 standardima. Za osiguranje stalne, visoke kvalitete sirovina, provode se redovite ulazne kontrole robe. Održivo se mora razvijati i sam team proizvođača cipela. Stoga HAIX® veliku pažnju pridaje brizi o zaposlenicima, a posebna naučnicima. Na lokacijama u njemačkom Mainburgu, Hengersbergu i u Maloj Subotici, redovito se obrazuju mladi ljudi u raznim zanimanjima, primjerice za referente u industriji i maloprodaji, za obučare ili za prodavače. HAIX® je time jedan od rijetkih proizvođača cipela, koji još sam obrazuje svoj kadar.

Najbolji izvoznik u Italiju u 2023. godini

Cromaris d.d.

Poslujući u sastavu Adris grupe, Cromaris je lider hrvatske marikulture i sedma kompanija u svijetu u uzgoju brancina i orade, prepoznat kao predvodnik u svježini i vrhunskoj kvaliteti proizvoda te inovacijama i održivom poslovanju. Osnovan je 2009., objedinjavanjem nekoliko manjih domaćih tvrtki za uzgoj i preradu ribe u novu tvrtku Cromaris sa sjedištem u Zadru. Adris je u razvoj tvrtke uložio više od 200 milijuna eura, što je rezultiralo snažnim rastom svih poslovnih pokazatelja, otvaranjem novih tržišta, širenjem proizvodnog portfelja te daljnjim tehnološkim i proizvodnim unapređenjima. Investicijski ciklus se nastavlja i vrijedan je 20 milijuna eura u sljedeće tri godine.

Kompanija raspolaže sa sedam uzgajališta, jednim od najmodernijih mrijestilišta za brancin i oradu u Europi te suvremenim pogonom prerade. Vertikalno je integrirana po načelu "od mora do stola", što osigurava sljedivost u svim fazama proizvodnje – od vlastitog mrijestilišta, uzgoja, prerade i otpreme te prodajne organizacije na

ključnim tržištima. Proizvodni portfelj čine svježa riba – orada, brancin i hama te od 2021. nove dvije uzgojne vrste – gof i zubatac, kojeg Cromaris uzgaja jedini u svijetu. Dio Cromarisove proizvodnje ima i dodatne certifikate za organsku proizvodnju i na tržište se plasira kao Cromaris BIO riba. Po proizvedenim količinama, Cromaris je i najveći proizvođač organske bijele mediteranske ribe. Na inozemnim tržištima ostvaruje 88% količinske prodaje i isto toliko prihoda od prodaje. Uz hrvatsko tržište, izvozi i na većinu EU tržišta, glavninu na talijansko i španjolsko, najvažnija svjetska tržišta bijele ribe. Od osnutka do danas proizvodnja se povećala više od 13 puta, te je Cromaris 2023. zaključio s prodanih 13.610 tona kvalitetne bijele ribe. Cromaris je prva kompanija u industriji koja je objavila godišnje izvješće o održivosti te je najcertificiranija kompanija u industriji i jedina koja za sva svoja uzgajališta ima ASC certifikat - potvrdu ekološke i društveno odgovorne proizvodnje morske hrane.

Ivan Leko,
predsjednik Uprave
Cromarisa

**Nominirani
u kategoriji
bili su:**
Carel Adriatic
d.o.o. i
Rockwool
Adriatic d.o.o.

Najbolji izvoznik u Sloveniju u 2023. godini

Darko Šlogar,
predsjednik Uprave
Vetropack Straže

MARIO ANTONIC

**Nominirani
u kategoriji
bili su:**

Pliva
Hrvatska
d.o.o. i
Podravka d.d.

Vetropack Straža d.d.

Vetropack Straža iz Huma na Sutli bavi se proizvodnjom staklene ambalaže – jednog od najodrživijih ambalažnih rješenja koje je usto i sigurno za pakiranje hrane i pića te zdravlje potrošača. Svoje proizvode Vetropack Straža prodaje i distribuira u Hrvatskoj, Srbiji, Sloveniji, Italiji, BiH i drugim zemljama jugoistočne Europe. Tvornica je osnovana 1860. na području Huma na Sutli, zahvaljujući bogatim izvorima sirovina potrebnih za proizvodnju stakla (drvena građa, voda, pijesak, ugljen) i blizini punionice mineralne vode u obližnjoj Rogoškoj Slatini, Stražinoga prvog kupca. Godine 1996. Vetropack grupa kupila je većinski udio u hrvatskoj tvornici i provela sveobuhvatni proces modernizacije. Danas je to tehnološki visokorazvijena tvornica koja zadovoljava potražnju za staklenom ambalažom u jugoistočnoj Europi i posjeduje certifikate za upravljanje kvalitetom, sigurnošću hrane te zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu. Kompanija je 2022. otvorila i poslovnu jedinicu u Zagrebu namijenjenu korporativnim funkcijama iz različitih odjela.

U tvornici su instalirane tri staklarske peći i 12 proizvodnih linija, na kojima se dnevno proizvodi oko 960 tona stakla. Proizvodni program odraz je tržišne filozofije "Staklo oblikovano po mjeri" i obuhvaća više od 400 oblika koji se mogu proizvesti u pet osnovnih boja i nijansama zelene i plave. Uz standardnu, proizvode i ekskluzivnu ambalažu, osmišljenu isključivo prema zahtjevima kupaca. Tvornica ima 669 zaposlenih (krajem 2023.) kojima nastoji osigurati poželjne radne uvjete, razvoj karijere te stalna interna i eksterna usavršavanja. Maksimalno ulaže u osiguranje sigurne okoline za rad, zaštitnu opremu i edukaciju o sigurnosti na radu. Vetropack prakticira odgovorno ponašanje prema okolišu i ekonomičnost. Vetropack grupa među vodećim je europskim proizvođačima staklene ambalaže za hranu i pića s ukupno 3772 zaposlenih (2023.) i godišnjim prihodom od 898,8 milijuna švicarskih franaka (2023.). Uz Hrvatsku, Vetropack ima najsuvremenije tvornice te prodajne i distribucijske urede u Švicarskoj i još sedam europskih zemalja.

Najbolji izvoznik u Bosnu i Hercegovinu u 2023. godini

Alen Voloder,
predsjednik Uprave
Cemex Hrvatska

**Nominirani
u kategoriji
bili su:**
Kraš d.d. i
Podravka d.d.

Cemex Hrvatska d.d.

Cemex Hrvatska regionalni je lider u proizvodnji građevinskih materijala koji pruža visokokvalitetne proizvode te pouzdane usluge kupcima i zajednicama u kojima je prisutan. Tvrtka ima najdužu tradiciju i najveći portfelj pouzdanih robnih marki u sektoru. Cement u Kaštelanskom zaljevu proizvodi više od 150 godina, a uz dvije aktivne tvornice u Kaštelima i Solinu ima i sedam betonara, deset kopnenih distributivnih centara u regiji te dva pomorska terminala s kojih uvijek i na vrijeme može zadovoljiti potrebe kupaca.

Vodeća je tvrtka u Splitsko-dalmatinskoj županiji po novostvorenoj vrijednosti i jedan od najvećih hrvatskih izvoznika. Prepoznata kao predvodnik u proizvodnji različitih vrsta specijalnih i dekorativnih betona, što njenu ponudu izdvaja od ponude konkurencije na tržištu, tvrtka kontinuirano radi i na promociji betona kao građevinskog materijala budućnosti.

Cemex Hrvatska posluje u regiji koja obuhvaća Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru, Srbiju i Sloveniju,

kao i na brojnim drugim europskim tržištima. U Bosni i Hercegovini Cemex ima pet terminala u Prijedoru, Banja Luci, Kupresu, Tomislavgradu i Ljubuškom, što za rasuti, što za uvrećani cement, a Cemexovi materijali grade i kapitalne projekte poput Koridora 5C ili Hidroelektrane Dabar.

Kompanija strategiju ostvaruje na načelima održivog razvoja, a klimatsku strategiju Budućnost na djelu temelji na dekarbonizaciji proizvodnje te korištenju čiste energije, ali i razvoju niskougljičnih i u konačnici ugljično neutralnih građevinskih proizvoda, od kojih su niskougljični cementi na tržištu dostupni već sad pod brendom Vertua. Od kraja 2023. čak osam tipova Cemexovih cementa nosi i Environmental Product Declaration (EPD) certifikate tipa III, koje daju informaciju kupcima o ugljičnom otisku proizvoda tijekom cijelog njihovog životnog ciklusa. Cemex je prvi hrvatski proizvođač građevinskih materijala koji daje ovu vrstu neovisno potvrđene informacije o životnom ciklusu proizvoda svojim kupcima.

Najbolji izvoznik u Mađarsku u 2023. godini

Bomark Pak d.o.o.

Najveći proizvođač stretch folije u Europi Bomark Pak je u 2023. godini ostvario promet od 105 milijuna eura, a po svojoj tržišnoj poziciji pokriva više od 6 posto cjelokupnog EU tržišta. Izvoz u članice Europske unije trenutno je na razini više od 90 posto ukupne godišnje proizvodnje. Proizvodni pogon nalazi se u Ludbregu na površini od 20 hektara gdje je zaposleno više od 250 zaposlenika. Bomark Pak je trenutno usred novog investicijskog ciklusa gdje se upravo završava novi proizvodni pogon kojim će se kapaciteti dodatno povećati te će cijela proizvodnja postati još zelenija. Puštanjem u pogon nove elektrane od 15 megavata dokazuje se ustrajnost tvrtke prema održivom razvoju i zelenoj budućnosti.

Bomark Pak kontinuirano radi na ostvarenju dugoročnih ciljeva od kojih je jedan od najzanimljivijih svakako i potpuna energetska neovisnost. U tom pogledu, već sada velik dio svojih potreba Bomark Pak ostvaruje kroz energiju dobivenu iz vlastitih energetskih izvora.

Bomark Pak -
pogoni tvrtke u
Ludbregu

**Nominirani
u kategoriji
bili su:**
Nexe d.d.
i Žito d.o.o.

Najbolji izvoznik u Austriju u 2023. godini

Kruno Kržan,
direktor tvrtke
SELK

**Nominirani
u kategoriji
bili su:**
Ducati
komponenti
d.o.o. i
Kostwein-
Proizvodnja
strojeva d.o.o.

SELK d.d.

Tvrtka SELK na hrvatskom tržištu posluje već duže od 40 godina. Svoje prve poslovne uspjehe ostvarivala je kroz proizvodnju elektroničkih kvarcnih satova, led dioda i mikrovalnih filtara. Od 1992. godine do danas SELK ima jednu od najsuvremenijih backend-proizvodnji na tržištu elektro-keramičkih komponenti.

Od 1976. godine, kada je tvrtka osnovana pa do danas, core business kompanije mijenjao se sukladno trendovima na hrvatskom i inozemnom tržištu kao i modelima poslovne suradnje s partnerima. Uspjeh i ponos SELK-a je u tome što je nakon privatizacije tijekom 24 godine povećao deset puta broj zaposlenih radnika.

SELK trenutno zapošljava više od 800 radnika, među kojima je i 10 posto inženjera (sveučilišni stupanj) posvećenih kreiranju novih

tehnologija i najsuvremenijoj proizvodnji na tržištu. Osim osposobljavanja vezanih za radno mjesto, posjeduju opsežan interni program osposobljavanja kako bi SELK-ovi inženjeri postigli i ostali na najvišoj internacionalnoj razini. Njihove ideje i posvećenost kvaliteti i visokim zahtjevima tržišta temelj su uspjeha i višegodišnje poslovne izvrsnosti kutinske kompanije.

SELK danas posluje u svojstvu pod-izvođača za TDK Electronics OHG u Deutschlandsbergu u Austriji i sukladno zahtjevima globalnog tržišta proizvodi niz visoko razvijenih elektroničkih komponenti poput primjerice višeslojnih varistora, višeslojnih NCS-a, višeslojnih piezo aktuatora i PTC-a. Svi proizvodni procesi odvijaju se u klimatiziranim prostorima veličine 16.300 četvornih metara.

Najbolji izvoznik u Srbiju u 2023. godini

Josip Ergović,
član Uprave
Nexe Grupe

**Nominirani
u kategoriji
bili su:**

Vetropack
Straža d.d. i
Žito d.o.o.

TIN JERGER

Nexe d.d.

Tvornica cementa NEXE najveća je članica NEXE Grupe, regionalnog proizvođača građevinskog materijala. S godišnjim kapacitetom proizvodnje od 1,1 milijun tona cementa i Namala, NEXE je sa 593 zaposlenih prepoznat i kao vodeći proizvođač svježeg betona u Hrvatskoj. NEXE cement prisutan je i na tržištu BiH, Srbije, Mađarske, Slovenije i Austrije, a tvornica cementa do danas je uspješno realizirala brojne projekte u segmentu energetske učinkovitosti, primjene alternativnih goriva i sirovina, obnovljivih izvora energije. Istovremeno je razvijala niskouglične proizvode koji u potpunosti odgovaraju zahtjevima modernog graditeljstva. U Strategiji NEXE Grupe za razdoblje 2022.-2030. definirana su četiri stupa za stvaranje dodatne vrijednosti: tržišna orijentiranost, implementacija novih tehnologija, operativna izvrsnost te razvoj ljudi i organizacije. Strategija podrazumijeva projekte koji će omogućiti cjelovitu energetska, zelenu i digitalnu tranziciju. Energetska tranzicija podrazumijeva niz projekata u cilju smanjenja energetske ovisnosti tvornica NEXE Grupe ulaganjem u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, dok

zelena tranzicija podrazumijeva smanjenje CO emisija za više od 50% do 2030. U proizvodnji cementa NEXE koristi i zamjenska goriva i sirovine, s ciljem daljnjeg povećanja njihova udjela i u konačnici pozitivnih efekata na smanjenje emisija CO. Tako je krajem 2023. uspješno dovršen projekt koji je omogućio korištenje recikliranog građevinskog otpada kao sirovine u proizvodnji cementa, a ulaže se i u fotonaponske elektrane s ciljem povećanja energetske neovisnosti.

Među projektima kompanije s ciljem smanjenja ugljičnog otiska ističe se aktualni CO NTESSA koji će omogućiti proizvodnju cementa bez emisija CO₂ u atmosferu od 2029. Projekt podrazumijeva modifikaciju proizvodnje klinkera, a predvodnik je u veličini industrijske primjene navedene tehnologije i jedan od rijetkih u EU s učinkovitim rješenjem zbrinjavanja uhvaćenog CO₂ transportnim cjevovodom do lokacije Bockovac-1, gdje će se CO₂ utiskivati u ležište-slani akvifer. Projekt je vrijedan 400 milijuna eura, čime predstavlja jednu od najvećih planiranih investicija u industriju u Hrvatskoj.

Najbolji izvoznik u Francusku u 2023. godini

LPT d.o.o.

Po mnogo čemu vodeća i prepoznatljiva kompanija, specijalizirana za proizvodnju žičanih jezgri za madrace i namještaj (što čini oko 90% ukupne proizvodnje, dok se ostatak odnosi na strojogradnju), dio je velike svjetske korporacije Leggett&Platt® koja drži status vodećeg inovatora i lidera u industriji proizvoda za spavanje već 140 godina. Korporacija je vlasnik najviše svjetskih patenata u industriji madraca, a hrvatski dio kompanije uključuje proizvodnju širokog spektra opružnih jezgri, poluproizvoda i gotovih proizvoda za spavanje te strojogradnju. Od početka poslovanja u RH pred 24 godine, pa sve do danas, LPT intenzivno raste, značajno širi proizvodni asortiman, otvara nova tržišta i ulaže velike resurse u konstantnu tehnološku modernizaciju. Čak i u otežanim pandemijskim uvjetima proizvedeno je više od 3 milijuna jezgri godišnje, a 95% ih je izvezeno u više od 30 zemalja svijeta za više od 230 B2B kupaca. LPT posluje u 38.500 četvornih metara proizvodnih prostora, ali na ukupno 155.000 četvornih metara

zemljišta, čime je osiguran prostor za realizaciju daljnjih investicija i planova. Uz konstantni rast i moderniziranje objekata i tehnologije, kompanija je ustrajna i u provođenju razvijene okolišne strategije pod internim nazivom ECO INICIATIVE.

Davor Gečić, predsjednik Uprave tvrtke LPT Prelog ujedno je unutar korporacije Leggett&Platt, Bedding Business Unit President za čitavu Europu, Brazil i Kinu. Tako značajna funkcija Davora Gečića i velik značaj tvornice u Prelogu unutar iznimno velike, američke korporacije rezultat su kontinuiranog uspjeha i kvalitetnog rada, sjajne infrastrukture, kompetentnih i predanih kadrova te svakako odlične i lako dostupne lokacije. Kompanija ima 9 tvornica diljem svijeta i veliko distribucijsko skladište u Francuskoj te sve to zahtijeva i učinkovito upravljanje. Upravo je Hrvatska odabrana za pokrivanje velikog broja poslovnih segmenata cijele kompanije, što svjedoči o stručnosti i kvaliteti tima, ali i povjerenju matične korporacije u LPT.

PD

Davor Gečić,
predsjednik
Uprave
tvrtke LPT

**Nominirani
u kategoriji
bili su:**

Hartmann
d.o.o. i
Kostwein-
Proizvodnja
strojeva d.o.o.

Najbolji izvoznik u Sjedinjene Američke Države u 2023. godini

Pliva Hrvatska -
Istraživački institut
u Zagrebu

**Nominirani
u kategoriji
bili su:**

HS Produkt d.o.o.
i KONČAR -
Energetski
transformatori
d.o.o.

R

Pliva Hrvatska d.o.o.

Sa stoljećem tradicije uspješnog poslovanja iza sebe, Pliva je ponosna članica Teva grupe, najveće svjetske generičke farmaceutske kompanije, čije lijekove svakoga dana koristi više od 200 milijuna pacijenata diljem svijeta. Danas je najveća farmaceutska kompanija u Hrvatskoj i jedna od vodećih u regiji Jugoistočne Europe. Proizvodne lokacije u Zagrebu i Savskom Marofu među strateškima su za Teva grupu, a Zagreb je sjedište iz kojeg se upravlja svim tržištima Jugoistočne Europe. Zahvaljujući odobrenjima velikog broja relevantnih svjetskih agencija, Pliva je svrstana među proizvođače koji ispunjavaju najviše standarde kvalitete potrebne za globalno tržište. Pliva kontinuirano ulaže u razvojne i proizvodne aktivnosti, a početkom svibnja u sklopu Plivinog Istraživačkog instituta u Zagrebu osnovan je novi Centar izvrsnosti za istraživanje i razvoj malih molekula. Centar čine visoko kvalificirani stručnjaci koji su do sada radili na istraživanju i razvoju aktivnih kemijskih supstanci. Tim novog Centra izvrsnosti donosi specijalizirane mogućnosti razvoja složenih lijekova

kako bi bolje podržao Tevin razvoj kompleksnih proizvoda. Pliva je jedan od najvećih gospodarskih subjekata u RH s čak 90% prihoda ostvarenih na izvoznim tržištima. Plivin proizvodni portfelj uključuje velik broj gotovih oblika lijekova za gotovo sve terapijske skupine i aktivne farmaceutske supstancije. Jedina je farmaceutska kompanija u Hrvatskoj s vertikalno integriranom proizvodnjom, što znači da lijek u potpunosti nastaje na Plivinim proizvodnim lokacijama u Zagrebu i Savskom Marofu. To u konačnici omogućava vrhunsku brigu i kontrolu kvalitete proizvoda. Na Plivinoj proizvodnoj lokaciji u Zagrebu u 2024. planirana proizvodnja trebala bi premašiti osam milijardi tableta. Pliva tržištu nudi proizvode s dodanom vrijednošću, kako u pogledu novih terapijskih sustava i inovativnih načina primjene, tako i u pogledu novih proizvoda. Lokacija u Zagrebu jedna je od najkompleksnijih, ali i strateški najvažnijih u Teva grupi u Europi. Kompanija kontinuirano zapošljava te trenutačno broji više od 3000 zaposlenika.

Najbolji izvoznik u Poljsku u 2023. godini

Martina Dalić,
predsjednica
Uprave
Podravke

Nominirani u kategoriji bili su:
Pliva Hrvatska d.o.o. i Same Deutz-Fahr Žetelice d.o.o.

Podravka d.d.

Grupa Podravka hrvatska je multinacionalna kompanija sa sjedištem u Koprivnici. Posluje u dva segmenta, Prehrani (Podravka d.d. Koprivnica, Žito d.o.o. Ljubljana, Mirna d.d., Rovinj) i Farmaceutici (Belupo d.d. Koprivnica), a u svom portfelju ima više od 1800 proizvoda. Izvozi u više od 60 zemalja diljem svijeta, a vlastitu distribucijsku mrežu ima u 16 zemalja. Grupa Podravka posluje u skladu s načelima održivosti te je inovativni lider s nizom snažnih brendova u svome portfelju, kao što su Vegeta, Dolcela, Podravka, Žito, Zlato polje, Lino, Eva, Neofen, Lupocet te mnogi drugi.

Grupa Podravka u prošloj je godini ostvarila prihode od prodaje u iznosu od 713,8 milijuna eura, pri čemu je gotovo 70 posto prihoda ostvareno izvan Hrvatske. Daljnja internacionalizacija, kako u segmentu Prehrane, tako i Farmaceutike, jedna je od ključnih odrednica Strategije poslovanja. U protekloj godini Grupa se velikim dijelom fokusirala na aktivnosti usmjerene na promjenu i unapređenje poslovanja na međunarodnim tržištima, osobito tržištima zapadne i srednje Europe, s ciljem osnaživanja rasta i bolje profitabilnosti u narednim godinama.

Budući ubrzani rast i razvoj segmenta Prehrane bazirat će se na kategorijama proizvoda s većim izvoznim potencijalom te usmjerenosti na bogatija i potentnija tržišta u Zapadnoj i Srednjoj Europi

Za "rastuća tržišta" - najbolji izvoznik u Meksiko u 2023. godini

Brodogradilište Viktor Lenac d.d.

Povijest "Viktora Lenca" seže u daleku 1896. godinu kada je brodogradilište Lazarus u luci Rijeka, jednoj od najvažnijih tadašnje Austro-Ugarske monarhije, počelo popravljati trgovačke i ribarske brodove. Kroz dugu povijest, "Viktor Lenac", njegovi dokovi, dizalice, brodovi i ljudi, svi usponi i padovi, obilježili su povijest grada na Rječini. Jedno od vodećih brodogradilišta na Mediteranu za popravke i preinake brodova i offshore objekata, Brodogradilište "Viktor Lenac" raspolaže s tri plutajuća doka, 1200 metara veza unutar uvala Martinšćica i dodatnih 300 metara veza uz radilište Leona površine 130.000 četvornih metara. Time ukupno koristi kopnenu površinu od 220 tisuća metara četvornih te prostor akvatorija od 440 tisuća metara četvornih. Godišnje se realizira oko 80 projekata na brodovima svih vrsta i veličina, od tankerskih do vojnih, a posljednje razdoblje obilježili su kruzeri i veći broj drugih putničkih brodova.

"Viktor Lenac" djeluje na svjetskom pomorskom tržištu pod izazovima složenih i neizvjesnih globalnih kretanja. Više od 90% prihoda ostvaruje na stranim tržištima, za niz klijenata od Italije i Njemačke do SAD-a, Meksika... Unatoč izazovima, strategija održavanja kvalitete radova, predanost, fleksibilnost i vizija, provjereni su put zadržavanja povjerenja

klijenata i dobivanje prilika kod novih. A to se dokazuje iznimno opsežnom suradnjom sa strateškim klijentom, američkom ratnom mornaricom, u neprekidnom trajanju već cijelo desetljeće. Cjelovita usluga remonta obuhvaća standardne dokovske radove, radove u čeliku i AKZ radove, do specijaliziranih radova na pogonskim i električnim brodskim sustavima. Preinake brodova zasigurno su najsloženiji i najzahtjevniji projekti u cjelokupnoj brodogradnji. Zahtjevniji i od novogradnje. Fleksibilnost i inovativnost ključne su osobine potrebne za uspješno izvođenje projekata preinaka. Te je osobine "Viktor Lenac" iskazao još 70-tih godina prošlog stoljeća kada je među prvima u svijetu započeo s projektima produljenja brodova. Izgradnja novog nadgrađa za smještaj putnika, čime je brod za prijevoz automobila prenamijenjen u brod za prijevoz automobila i putnika, jedan je od većih projekata kojeg je "Viktor Lenac" uspješno realizirao upravo za meksičkog naručitelja, slijedom čega je i nominiran za ovu prestižnu nagradu.

Od 2018. godine, Brodogradilište "Viktor Lenac" u vlasništvu je talijanske Palumbo grupe koja je s mrežom od sedam brodogradilišta vodeća u remontu na Mediteranu. Unatoč vrlo malom broju dionica u rukama malih dioničara, dionicom se redovito trguje na Zagrebačkoj burzi.

Sandra Uzelac,
predsjednica
Uprave
Brodogradilišta
Viktor Lenac

Nominirani u kategoriji bili su:
Harburg-Freudenberger Belišće d.o.o. i LPT d.o.o.

ERIK KUJIC

Za tržišta Sjeverne, Srednje i Južne Amerike - najbolji izvoznik u Kanadu u 2023. godini

KONČAR
- Mjerni
transformatori

Nominirani u kategoriji bili su:
Pliva Hrvatska d.o.o. i Podravka d.d.

KONČAR - Mjerni transformatori d.d.

Končarova tvrtka za proizvodnju renomirani je europski proizvođač mjernih transformatora za naponske nivoe do 800 kV. Inženjersko i proizvodno znanje stvarano tijekom posljednjih 75 godina garancija su vrhunske kvalitete i dugovječnosti proizvoda kojih isporučujemo kupcima. Naših tritostotinjak zaposlenika godišnje proizvede oko 10.000 komada različitih vrsta transformatora koje isporučujemo u više od 100 zemalja svijeta, a osnovna tržišta, uz europsko, su tržište SAD-a i Australije.

Od svjetske konkurencije Končar – Mjerne transformatore izdavaju inovativna rješenja kombiniranih transformatora i transformatora velikih snaga, a prednjače i po uporabi ekološki prihvatljivih izolacijskih tekućina u proizvodima. Zbog svega navedenog za sebe vole reći da su tradicionalna firma s mindsetom start-upa start-upa.

Iz Končar – Mjernih transformatora stoga s ponosom ističu: "Velik broj aktivnih tržišta, različitost zahtjeva kupaca i postojano unaprjeđivanje naših proizvoda omogućuju nam da živimo i radimo sukladno našem motu: Transform everyday!".

Novi poslovi i projekti potvrđuju koliko je i ovo društvo iz sastava Končar grupe prepoznatljivo na svjetskim tržištima, pa je tako u kompanijskom glasilu Končarevac u broju za ožujak objavljeno i da su Končar - Mjerni transformatori (KMT) tijekom ožujka za jednu od vodećih svjetskih integriranih energetskih i kemijskih tvrtki Aramco, u vlasništvu države Saudijske Arabije, nakon uspješnog ispitivanja i preuzimanja nezavisnog inspektora kupca, isporučili 21 strujni mjerni transformator naponskog nivoa 380 kV.

PC

Za tržište Azije i Pacifika - najbolji izvoznik u NR Kinu u 2023. godini

Zoran Uranjek,
generalni
direktor Harburg-
Freudenbergera
Belišće

Nominirani u kategoriji bili su:

Altpro d.o.o. i
E.G.O. Elektro-
komponente
d.o.o.

Harburg-Freudenberger Belišće d.o.o.

Tvrtka za proizvodnju strojeva za plastiku i gumu osnovana je 1998. godine u Belišću, koje je sinonim duge industrijske tradicije, što jamči stručnost i visoku kvalificiranost zaposlenika te vrhunsku kvalitetu finalnih proizvoda. Tvrtka u Belišću ujedno je i najveći proizvodni centar HF Grupe te je u stopostotnom vlasništvu Possehl zaklade iz Lübecka.

Spoj njemačko-hrvatskog znanja, kvalitete i predanosti radu čine HF Belišće svjetskim liderom i vodećim proizvođačem strojeva za proizvodnju guma. Društvo djeluje na dvije proizvodne lokacije. U Belišću se proizvode hidraulične preše za vulkanizaciju automobilskih i kamionskih guma kojima se opskrbljuju najveći svjetski proizvođači poput (Pirelli, Michelin, Continental, Goodyear...). Na lokaciji u Valpovu proizvode se strojevi za ekstrakciju jestivog ulja te spremnici od nehrđajućeg čelika za prehrambenu i farmaceutsku industriju. Izvoz i prihodi od prodaje u inozemstvu čine više od 99 posto udjela u strukturi prihoda od prodaje,

što pokazuje da je tvrtka izrazito izvozno orijentirana. Tijekom 2023. godine, HF Belišće ostvarilo je prihode u iznosu od 106 milijuna eura. Isporučeno je više od 300 hidrauličnih preša za vulkanizaciju automobilskih guma, više od 20 preša za ekstrakciju ulja, te više od 40 spremnika namijenjenih prehrambenoj i farmaceutskoj industriji. HF Belišće prostire se na približno 100.000 četvornih metara površine, što uključuje proizvodne hale, logističke centre i administrativne zgrade. Na razini poslovne godine, tvrtka ostvaruje više od milijun proizvodnih sati. Posljednje desetljeće poslovanja obilježila su značajne investicije u proširenje, modernizaciju, obrazovanje, implementaciju, digitalizaciju te zelenu energiju u iznosu od 60 milijuna eura. Cilj svih daljnjih ulaganja je uvođenje suvremenih tehnologija i sustava, odnosno modernizacija procesa proizvodnje. Trenutačno HF Belišće zapošljava 700 radnika, a zbog proširenja i rasta proizvodnje broj zaposlenih svakodnevno raste.

PD

Za tržište Afrike - najbolji izvoznik u Egiptu u 2023. godini

Marinetek Adriatic d.o.o.

Osnovana 2005. u Šibeniku, tvrtka Marinetek Adriatic registrirana je za proizvodnju i prodaju opreme za marine te savjetovanje pri izgradnji luka nautičkog turizma. Dio je grupacije Marinetek Group Oy iz Finske, najvećeg europskog proizvođača betonskih pontona i opreme za marine. Djeluje kao 'one stop shop', dakle tvrtka je gdje investitor može dobiti sve na jednom mjestu: stručni savjet, podršku, opremu, dostavu, ugradnju, razvoj i održavanje nautičke luke. Marinetek može isporučiti maritimni dio marine po sustavu 'ključ u ruke', od početne izrade idejnog rješenja, do instalacije i kompletne pripreme marine. Uz vrhunsku kvalitetu, Marinetek pontoni potpuno su ekološki prihvatljivi, te jednostavni za postavljanje i premještanje. U okvirima Grupacije, Marinetek Adriatic pokriva tržište Mediterana, a pontone su uz Hrvatsku instalirali i u Španjolskoj, Francuskoj, Kneževini Monako, Italiji, Austriji, Malti, Crnoj Gori, Albaniji, Grčkoj, Turskoj, Bugarskoj i Cipru. Osim rekonstrukcija 10 ACI marina, i izgradnje novih marina i

lučica u Slanom, Trogiru, Segetu, Šibeniku, Puli, Rijeci, Zadru i Dubrovniku, posebno su ponosni na velike projekte – marinu s 900 vezova u luci Limassol na Cipru, charter marinu u uvali Portisco na Sardiniji, marine na Malti, rekonstrukciju najprestižnije marine za megajahte Port Hercules u Monaku, kao i prve marine za megajahte u Mandalini u Šibeniku. U 2023. Marinetek je isporučio i pontone za prvu nautičku marinu u Egiptu, i to u Sueskom kanalu. U samo dva mjeseca izrađena su 34 valobrankska i Heavy Duty pontona. Izgradnjom marine Egiptu je dobio nautički centar sa 96 vezova za plovila dužine od 10 do 40 metara, a betonski plutajući elementi s popratnom opremom izvezili su se zatim u SAD gdje je tvrtka uz partnere završila četiri luke na istočnoj obali. Marinetekovi inovativni kompozitni pontoni ostvarili su već i zapažene uspjehe na sajmovima inovacija osvajanjem zlatne medalje na 21. Međunarodnoj izložbi ARCA 2023, a srebrne na Međunarodnoj izložbi inovacija Inova.

PD

Boris Mikšić,
direktor
Marineteka

**Nominirani
u kategoriji
bili su:**
Bukva
Commercium
d.o.o. i Šerif
Export-Import
d.o.o.

Ostale europske zemlje - najbolji izvoznik u Tursku u 2023. godini

**Darko
Ranogajec,**
direktor OMCO
Croatia

Nominirani u kategoriji bili su:

DW Reusables
d.o.o. i E.G.O.
Elektro-
komponente
d.o.o.

OMCO Croatia d.o.o.

Vodeći europski, a moglo bi se reći i svjetski proizvođač alata za izradu staklene ambalaže, tvrtka OMCO Croatia iz Huma na Sutli, od 1997. godine dio je grupe OMCO International i bavi se istom djelatnošću kao što je i djelatnost cijele OMCO grupe čije je sjedište u Belgiji, s pogonima u Velikoj Britaniji, Turskoj, Rumunjskoj, Mađarskoj, Južnoafričkoj Republici i Republici Hrvatskoj, ljevaonicama u Belgiji i Sloveniji te predstavništvima u Sjedinjenim Američkim Državama, Ruskoj Federaciji i na Dalekom Istoku.

Kao poštovan europski dobavljač alata za izradu staklene ambalaže, OMCO Croatia svojim proizvodima opskrbljuje najveće europske, pa i svjetske grupacije za proizvodnju staklene ambalaže, tako da više od 97 posto proizvoda završava na inozemnom, europskom i izvanoeuropskom tržištu.

OMCO Croatia jedna je od najbolje opremljenih tvornica u regiji za strojnu obradu metala s najsuvremenijom tehnologijom i opremom. Kao takva je središte izvrsnosti i mjesto školovanja i obučavanja mladih ljudi, koji čine i većinu zaposlenika tvornice. Omco Croatia trenutačno zapošljava 740 ljudi.

SINCEK

Od podjele na blokove najviše će ispaštati EU, ovisnost o kineskim sirovinama - rastu nam

Izvor u okruženju geopolitičkih rizika U sklopu 19. konvencije hrvatskih izvoznika održana je zanimljiva panel rasprava s

‘Kina sve perspektivne projekte silno podržava, no u Hrvatskoj to baš nije tako. Nadam se da će se to promijeniti’, istaknuo je osnivač DOK-ING-a

DOMAGOJ PULJIZOVIĆ
domagoj.puljizovic@poslovni.hr

Europska unija (EU) mora izgraditi geoekonomska snagu i diversificirati partnerstva kroz strateški pristup trgovinskim sporazumima s istomišljenicima poput Australije, Kanade, Japana, Južne Koreje, Čilea i Ujedinjenog Kraljevstva te mora hitno pomiriti nove industrijske politike sa zelenom tranzicijom, jer u protivnom ostaje sama na gospodarskoj karti svijeta, izmijenjenoj u posljednjih pet godina pod utjecajem dubokih i disruptivnih geopolitičkih promjena uzrokovanih pandemijom, ruskom agresijom na Ukrajinu, usporavanjem globalne trgovine, deglobalizacijom, porastom desničarskog populizma te učinkom globalnog zagrijavanja. Istaknuo je to veleposlanik Savezne Republike Njemačke u Hrvatskoj dr. Christian Hellbach kao uvodničar u panel raspravu “Izvoz u okruženju geopolitičkih rizika” u sklopu 19. konvencije hrvatskih izvoznika.

Čaša napola puna

“Europa snosi većinu troškova sankcija protiv Moskve. Naša ovisnost o trgovini s Kinom je veća u odnosu na mnoge druge zapadne ekonomije. Sve smo više stisnuti između Amerike i Kine kada je riječ o jačanju zelene konkurentnosti EU. Dok Peking preplavljuje svijet masovnom proizvodnjom jeftinih zelenih proizvoda, SAD snažno subvencionira i štiti vlastiti sektor čiste tehnologije. Jedini izlaz iz ove sve neugodnije situacije je jačanje Europe. Kompetencija u zelenim tehnologijama je preduvjet za buduću konkurentnost. Sjedinjene Države već nas sada nadmašuju u klimatskim tehnologijama i ulažu u njih puno više nego što mi ulažemo. Isto tako i Kina, dok su ulaganja u čiste tehnologije u Europi opadala tijekom proteklog desetljeća”, kazao je Hellbach.

U panel raspravi na temu ‘Izvoz u okruženju geopolitičkih rizika’ uz moderatora Mislava Togonala sudjelovali su Mislav Vučić (JGL), Vjekoslav Majetić (DOK-ING), Marinko Došen

Zabrinjavajuće stanje njemačkog gospodarstva čije stope rasta nisu kao nekada zbog niza vanjskih šokova koji su ga zahvatili posljednjih godina, veleposlanik je ipak ocijenio razmjerno žilavim izrazivši optimizam u njegov oporavak.

“Njemačka je najvažnija ili jedno od najvažnijih tržišta za hrvatski izvoz. Ruska agresija na Ukrajinu i nekadašnja ovisnost o ruskom plinu učinila nas je ranjivijima negoli bilo koju drugu europsku zemlju. Deglobalizacija nas je pogodila više od drugih, uzevši u obzir volumen našeg izvoza. Da

ne govorimo o utjecaju sankcija na Rusiju i sporom rastu u Kini, važnim tržištima za njemačke tvrtke. Uništavanje opskrbnih lanaca u jeku pandemije našu industrijsku proizvodnju pogodilo je kao nijednu drugu”.

Unatoč tomu, Njemačka je uspjela “zamijeniti ruski plin, koji je činio 55 posto godišnjih zaliha izgradnjom tri energetska terminala u jednoj godini te još dva godinu kasnije, nakon što je Rusija pokrenula rat protiv Ukrajine”, rekao je dodavši da je zemlja “dramatično povećala proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvo-

ra, koja danas čini 50 do 60 posto električne energije” u Njemačkoj.

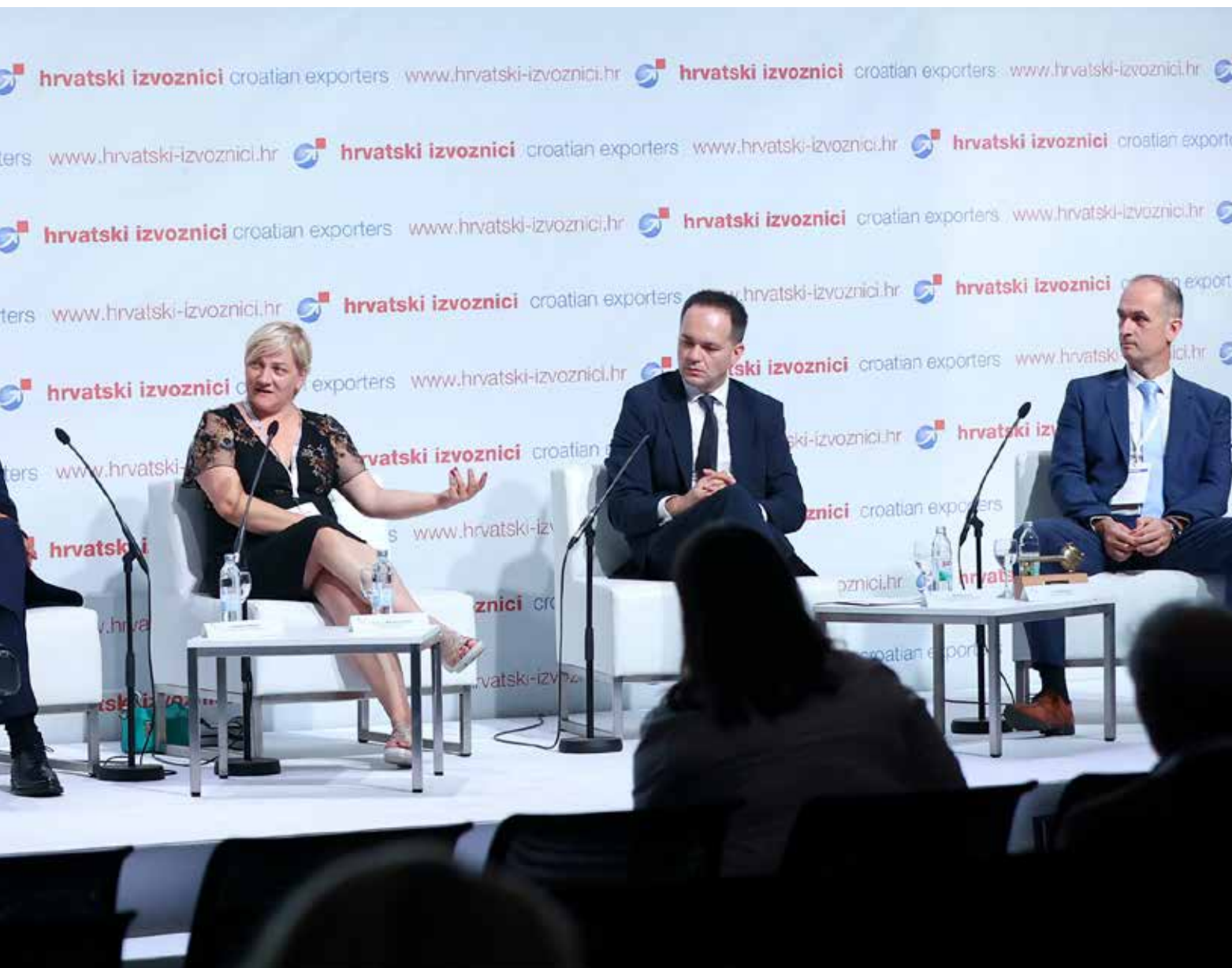
Potrošili smo otprilike 40 milijardi eura za podršku Ukrajini. Primamo više od milijun ukrajinskih izbjeglica. Dramatično smo povećali naše obrambene troškove, za nekoliko milijardi eura. U tom kontekstu, očekivali biste da njemačka ekonomija padne u recesiju kao u nekim drugim europskim zemljama, ali to se nije dogodilo. Izgledi za oporavak nisu uopće loši. Prošle godine smo prestigli Japan, zemlju koja ima 40 milijuna sta-

novnika više od Njemačke. Ponožno smo treća najveća ekonomija na svijetu i definitivno smo među najinovativnijima. Dakle, rekao bih da je čaša napola puna, a ne prazna”, rekao je Hellbach.

Nijemcima ostaje riješiti pitanje povećanja ulaganja u zelene tehnologije, digitalizacije, poboljšanje uvjeta za investiranje deregulacijom, rješavanje pitanja migracija, a sve kako bi “zadovoljili hitnu potrebu gospodarstva za radnom snagom i osigurali suverenu opskrbu energijom te pristup strateškim sirovinama”, istaknuo

a Hrvatska ima dodatan problem uz sektori koji nisu ni izvozni ni proizvodni

čelnicima kompanija uz uvodni govor njemačkog veleposlanika, dr. Christiana Hellbacha

(AD Plastik), Marijana Ivanov (Hrvatski izvoznici), Zdenko Lucić (MVEP) i Vanja Burul (Končar D&ST)

je veleposlanik. Tržište kapitala svih 27 država članica četiri je puta manje od američkog, napomenuo je Hellbach. "To nije zato što nema novca, već zato što je naše tržište fragmentirano i manje atraktivno za strane, ali i domaće investitore. Kao posljedica toga, ulaganja u venture kapital u SAD-u 20 puta su veća", rekao je njemački veleposlanik zaključivši da rješenje vidi u produbljivanju europskih integracija kao i u učinkovitijem funkcioniranju institucija. Sudionici panela bili su Zdenko Lucić, državni tajnik Ministarstva vanjskih i europskih

skih poslova za vanjsku trgovinu i razvojnu suradnju, Marijana Ivanov, glavna makroekonomistica Hrvatskih izvoznika i profesorica na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Vanja Burul, predsjednik Uprave Končar D&ST-a, Marinko Došen, predsjednik Uprave AD Plastika, Vjekoslav Majetić, vlasnik i predsjednik Nadzornog odbora DOK-ING-a te Mislav Vučić, izvršni direktor JGL-a.

Bez Kine neće ići

Hrvatska je prošle godine imala izuzetno dobar ekonomski rast, tri posto, a ove godine on

bi mogao dosegnuti 3,3 posto, kaže Ivanov.

"Međutim, Hrvatska ne raste zato što je ekspandira industrija ili poljoprivreda, već to čine druge djelatnosti koje ne samo da nisu izvozničke, već su generatori uvoza. Što se tiče Europe, EU i europodručja, oni će i dalje ostati jedno od najslabije ekspandirajućih naprednih ekonomija svijeta. Prošle godine smo imali rast od oko 0,5 posto, a ove godine on će dosegnuti 0,8 posto", istaknula je glavna makroekonomistica HIZ-a dodavši da smo u tom slučaju kao zemlja rekorderi,

jer konačno koristimo sve benefite EU. Prije svega, kroz dostupnost novca iz fondova.

"Kad vam novac dolazi od bilo kud, iz inozemnog zaduženja kao do 2008., ili iz EU fondova, stvara potražnju i zaposlenost. Naše gospodarstvo zahvaljujući silnim infrastrukturnim projektima i različitim investicijama za zelenu tranziciju i digitalizaciju ekspandiramo jače. Tu je turizam, očekujemo dobru sezonu, a i trgovina koja sve to prati. Rastu znanstvene i stručne djelatnosti kao i financije, no ni jedno od navedenog nisu izvozni ni proizvodni sek-

30

milijuna eura

minimalno je ulaganje u postrojenje za preradu otpada u vodik

tori", pojasnila je Ivanov. Unatoč svemu, domaća industrijska proizvodnja slijedi negativan trend.

"Podaci za travanj pokazuju bolju situaciju i na obujmu i na prometu. No gledamo li izvoz za prva tri mjeseca ove godine, nastavio se prošlogodišnji pad. Izvoz je pao za Njemačku, Sloveniju, Češku, Slovačku, a za Italiju je ostao više-manje kakav je bio u istom kvartalu prošle godine", primijetila je Ivanov pa se osvrnula na situaciju u kojoj se našla Europa kada je SAD pokrenuo globalni trgovinski rat, u prvom redu protiv Kine, carinama na električne automobile.

"Dio smo zapadnog bloka s SAD-om, nikako istočnog. EU će od te podjele najviše ispaštati, gubi najviše i negativni efekti tog sukoba u cjelini prelijevati će se i na nas. Europa u Kinu izvozi 55 posto više nego SAD, tehnološki napredne proizvode, dok Amerikanci u nju izvoze sirovine i proizvode primarnog sektora. Ako izvoz tehnološki doradenih proizvoda u Kinu prestane, a Amerika nam s druge strane bude stvarala barijere, što će onda biti s tehnološkim razvojem inovacijama i budućnošću Europe?", naznačila je Ivanov.

Premda ima velike ambicije, Europa zelenu tranziciju ne može provesti bez Kine, ističe Ivanov. "Ovisni smo o kineskim sirovinama, inputima i poluproizvodima. Kao što sada imamo carinske ratove, Kina nam može uvesti embarga i ograničenja, no zapravo se ne radi se o carinskom, već o tehnološkom ratu", smatra glavna makroekonomistica HIZ-a.

Europa je u bitku između Kine i SAD-a uvučena jer je ➤

Jedini izlaz je jačanje Europe. Kompetencija u zelenim tehnologijama je preduvjet za buduću konkurentnost

dr. Christian Hellbach
veleposlanik SR Njemačke u Hrvatskoj

» pored ostalog, ovisna o američkoj vojnoj industriji, pojašnjava Ivanov.

“Naši izvoznici u tom sektoru izvoze u SAD, ali ne izvoze u Europu. Europa se dosad nije naoružavala, a sada se otvaraju prilike za Hrvatsku koja još od Jugoslavije ima jak vojni sektor, što treba iskoristiti unutar zajedničkog europskog tržišta”, zaključila je.

Geopolitičke carine

Iz Uprave DOK-ING-a, čije se robotske stanice mogu koristiti u rudarenju, za gašenje požara, ali i u obrambene, protuoklopne svrhe, tu su prigo-

Gledamo li izvoz za u prva tri mjeseca 2024., nastavio se pad iz 2023. Izvoz je pao za Njemačku, Sloveniju, Češku, Slovačku...

Marijana Ivanov
glavna makroekonomistica Hrvatskih izvoznika

du prepoznali, tumači Majetić. “Radimo obrambene strojeve i strojeve za spašavanje ljudi i imovine. Taj segment možemo uvijek proširiti i nadograditi na naše platforme, što god situacija zahtijeva. Sigurno je da ćemo obraniti Hrvatsku gdje god moramo, sa snagama koje imamo i razvijati do kraja autonomna kopnena vozila koja će služiti onemogućavanju potencijalnog okupatora i napadača kako bismo dali svoj obol u obrani zemlje, a uz što manje ljudskih žrtava. Kao vlasnik tvrtke odlučio sam da nećemo raditi oružje iako za proizvodnju ofenzivnih stvari mogućnosti imamo,

ali nemamo dovoljno kapitala. Zbog toga Europska banka za obnovu i razvoj sada daje sredstva za razvoj naoružanja. Moramo se opremiti da se kao za Domovinskog rata ne bi dogodilo da se nemamo čime braniti. O tome bi naša Vlada trebala snažno voditi računa”, istaknuo je Majetić.

DOK-ING iz tekuće dobiti izdvaja za razvoj proizvodnje, a za tri projekta namijenjena sigurnosti građana dobili su oko osam milijuna eura europskih sredstava, dodao je. Međutim, za postrojenje za preradu otpada u vodik tvrtki treba najmanje 30 milijuna eura.

“To što smo dobili je stimulativno, ali nije dovoljno. Usporedbe radi, Kina sve perspektivne projekte silno podržava, no u Hrvatskoj to baš nije tako. Nadam se da će se to promijeniti i da ćemo shvatiti da neke stvari moramo platiti, da bismo ih imali”, rekao je Majetić.

Na Došenovu kompaniju, koja proizvodi autodijelove za najveće automobilske marke, trgovinski rat između Kine i Zapada neće previše utjecati, naglasio je.

“To se neće direktno odnositi na nas jer na američko tržište izvozimo jako malo naših proizvoda. Važniji razlog povećanja carina je geopolitički, a ne poslovni. On se u prvom redu odnosi na električna vozila čije perspektive ne ocjenjujem posebno važnima”, kazao je predsjednik Uprave AD Plastika pa dodao da “bi prema istraživanju McKinseyja 50 posto vlasnika električni automobil zamijenilo onim koji ima motor s unutarnjim sagorijevanjem. Prodaja EV-a u Europi u svibnju je pala za 12 posto u odnosu na

lani, a u Njemačkoj za 30 posto. U Hrvatskoj se prodaje između 1 i 1,5% EV-a u odnosu na broj automobila. Električna vozila dobit će svoju poziciju na tržištu, ali ona neće biti veća od 10-ak posto”, uvjeren je Došen.

Tržište lijekova i medicinskih proizvoda u Rusiji nije pod sankcijama, što je olakotni faktor za farmaindustriju, odnosno za JGL, podsjeća Vučić.

“Pretpostavljam da neće ni biti, 80 posto lijekova u Rusiji su lijekovi iz Amerike i Europe i mislim da oba kontinenta to gledaju kao na pitanje temeljnih ljudskih prava, na život i zdravlje. Kompanija broj jedan na ruskom farmaceutskom tržištu je Bayer. No, poslovanje je ondje sve kompliciranije, skuplje i teže, pa kao i svi drugi tražimo nove izvore rasta. Za nas su to EU, Saudijska Arabija i Ujedinjeni Arapski Emirati te u drugom koraku, Amerika s kojom nam još treba vremena da se uskladimo regulatorno i tehnički. Stvari idu dobro, prošle smo godine imali rast od 19%, a pretprošle 22%. U zadnjih pet godina narasli smo 112%. Trenutna dugoročna prosječna stopa rasta nam je 16,5%. Mnogo investiramo i zapošljavamo unatoč tome što je kvalificirane radnike nije lako naći”, naglasio je izvršni direktor JGL-a.

Trendovi pozitivni, ali...

Za Končar, elektromobilnost je samo segment poslovanja, a temelj poslovanja čini ulaganje u vjetar i solare, to jest, ono što vuče zelenu potražnju, istaknuo je Burul.

“Trendovi su pozitivni za nas, a knjige narudžbi pune. S jedne strane nas to raduje, a s dru-

Moramo se opremiti da se kao za Domovinskog rata ne bi dogodilo da se nemamo čime braniti. O tome treba voditi računa

Vjekoslav Majetić
osnivač i predsjednik NO-a DOK-ING-a

ge je potencijalna opasnost jer naši kupci nišu više skloni čekati toliko dugo na proizvod, pa tako neki transformator koji ste mogli dobiti za godinu dana, sada biste mogli čekati više od dvije.

Time se otvaraju mogućnosti izvanoeuropskim konkurentima da zadovolje mogućnosti naših kupaca. Također, europska birokracija, industrijski zahtjevi i ESG smjernice skreću nam fokus s razvoja biznisa i proizvodnje. Na primjer, prodajete li transformator u Švedskoj ili Poljskoj trebat će ga dizajnirati različito s obzirom na ugljični otisak”, kazao je Burul.

Na pitanje je li EU prenormirana u slučaju anuliranja ugljičnog otiska jednog te istog transformatora, ako je pak u kuvajtskoj pustinji spaljeno 30 milijuna automobilskih guma (što čini 10 godina ukupnog ugljičnog otiska ukupne autoindustrije u Europi), državni tajnik Zdenko Lucić napominje da je “Europa oduvijek prednjačila u novim tehnologijama i zaštiti okoliša” pa je takav regulativni okvir “više prilika za našu industriju nego što nam škodi”.

Lucić je rekao i koje trgovinske benefite Hrvatskoj donosi članstvo u EU.

“Osim veličine tržišta od 500 milijuna ljudi, manjih logističkih troškova zbog Schengena te manjih transakcijskih troškova zbog eurozone, dio smo Europskog stabilizacijskog mehanizma, a na ruku nam ide i mreža od 42 trgovinska ugovora koja pokrivaju 74 zemlje u svijetu. Poslovati i izvoziti iz Hrvatske zbog svega toga sigurno je lakše negoli prije 15 do 20 godina”, zaključio je Lucić.

Električna vozila dobit će poziciju na tržištu, ali ona neće biti veća od 10-ak posto. Prodaja u svibnju pala je 12 posto

Marinko Došen
predsjednik Uprave AD Plastika

Raduju pune knjige narudžbi, ali kupci nisu više skloni dugo čekati, čime se otvaraju mogućnosti izvanoeuropskim konkurentima

Vanja Burul
predsjednik Uprave Končar - D&ST-a

Poslovanje u Rusiji je sve teže, pa tražimo i nove izvore rasta. Za nas su to EU, Saudijska Arabija i UAE te u drugom koraku Amerika

Mislav Vučić
izvršni direktor JGL-a

Dio smo Europskog stabilizacijskog mehanizma, na ruku nam ide i mreža od 42 trgovinska ugovora koja pokrivaju 74 zemlje

Zdenko Lucić
državni tajnik u MVEP-u

hrvatski izvoznici
croatian exporters

19. konvencija hrvatskih izvoznika

pod visokim pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske

IZVOZ U OKRUŽENJU GEPOLITIČKIH RIZIKA

17. dodjela nagrada Zlatni ključ najboljim izvoznicima u 2023. godini

1. srpnja 2024. Mozaik Event Centar, Slavenska avenija 6/2, Zagreb

**Hrvatski izvoznici i partneri 19. konvencije hrvatskih izvoznika s ponosom ističu
dobitnike nagrada "Zlatni ključ" za najbolje izvoznike u 2023. godini:**

KONČAR - DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRANSFORMATORI d.d. - najbolji veliki izvoznik u 2023. godini

DOK-ING d.o.o. - najbolji srednji izvoznik u 2023. godini

PORSCHE DIGITAL CROATIA d.o.o. - najbolji mali&mikro izvoznik u 2023. godini

METALAC SEVER obrt - najbolji obrtnik - izvoznik u 2023. godini

JGL d.d. - najinovativniji izvoznik u 2023. godini

HAIX OBUĆA d.o.o. - najbolji izvoznik u Njemačku u 2023. godini

CROMARIS d.d. - najbolji izvoznik u Italiju u 2023. godini

VETROPACK STRAŽA d.d. - najbolji izvoznik u Sloveniju u 2023. godini

CEMEX HRVATSKA d.d. - najbolji izvoznik u Bosnu i Hercegovinu u 2023. godini

BOMARK PAK d.o.o. - najbolji izvoznik u Mađarsku u 2023. godini

SELK d.d. - najbolji izvoznik u Austriju u 2023. godini

NEXE d.d. - najbolji izvoznik u Srbiju u 2023. godini

LPT d.o.o. - najbolji izvoznik u Francusku u 2023. godini

PLIVA HRVATSKA d.o.o. - najbolji izvoznik u Sjedinjene Američke Države u 2023. godini

PODRAVKA d.d. - najbolji izvoznik u Poljsku u 2023. godini

BRODOGRADILIŠTE VIKTOR LENAC d.d. - najbolji izvoznik u Meksiko u 2023. godini

KONČAR - MJERNI TRANSFORMATORI d.d. - najbolji izvoznik u Kanadu u 2023. godini

HARBURG-FREUDENBERGER BELIŠĆE d.o.o. - najbolji izvoznik u NR Kinu u 2023. godini

MARINETEK ADRIATIC d.o.o. - najbolji izvoznik u Egipat u 2023. godini

OMCO CROATIA d.o.o. - najbolji izvoznik u Tursku u 2023. godini

Čestitamo svim dobitnicima nagrada „Zlatni ključ“ za 2023., kao i nominiranim društvima.

**Popis nagrađenih i nominiranih društava za „Zlatni ključ“ 2023. možete preuzeti na
www.hrvatski-izvoznici.hr**

Informacije: Hrvatski izvoznici

Tel: 01/ 49 23 796

e-mail: info@hrvatski-izvoznici.hr

web: www.hrvatski-izvoznici.hr

<http://www.hrvatski-izvoznici.hr/konvencija/>

organizator

hrvatski izvoznici

partneri

crane
croatian business
angels network

HUP
Hrvatska udruga poslodavaca

logistički partner

medijski pokrovitelj

hrvatski izvoznici
croatian exporters

19. konvencija hrvatskih izvoznika

pod visokim pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske

IZVOZ U OKRUŽENJU GEPOLITIČKIH RIZIKA

17. dodjela nagrada Zlatni ključ najboljim izvoznicima u 2023. godini

1. srpnja 2024. Mozaik Event Centar, Slavenska avenija 6/2, Zagreb

DEKLARACIJA HRVATSKIH IZVOZNIKA 2024. IZVOZ U OKRUŽENJU GEPOLITIČKIH RIZIKA

Poslovanje izvoznika svakodnevno je suočeno s nizom izazova i rizika, uključujući geopolitičke rizike i rastuće razmjere protekcionizma i trgovinskih ratova na globalnoj razini, **na koje izvoznici ne mogu djelovati, ali su kolateralne žrtve njihove pojave**. U Proširenom tekstu Deklaracije Hrvatskih izvoznika za 2024. godinu (dostupnom na web stranicama Udruge, www.hrvatski-izvoznici.hr), istaknut je niz faktora koji prijete **rizikom smanjenja svjetske trgovine i svjetskog BDP** kao rezultat izraženije prakse barijera međunarodne razmjene. U nastavku ističemo neke od najvažnijih elemenata koji su u Proširenoj deklaraciji naznačeni.

- **Multipolarni svijet i fragmentacije svjetskog tržišta**, bilo u vidu novih carina i embarga, kao i prakse skraćivanja dobavnih lanaca (near-shoring) i blokovskih podjela u vidu takozvane trgovine između istomišljenika (friend-shoring), **ne idu u prilog upravljanju prijetnjama vezanim uz klimatske promjene i provedbu zelene tranzicije**.

- Fragmentacije svjetskog tržišta rezultiraju ne samo **padom trgovine između zemalja koje pripadaju različitim blokovima**, nego imaju **indirektne učinke na pad trgovine između zemalja unutar pojedinačnih blokova**.

- Globalna dostupnost sirovina, poluproizvoda i finalnih proizvoda ne mogu se više tretirati kao konstanta uvijek dostupnog uvoza, nego kao rizik, uz isto tako povećan rizik nemogućnosti prodaje i izvoza na globalnom tržištu. **Protekcijom i deglobalizacijom sužavaju svjetsko tržište i pogoršavaju volumen i strukturu izvoza temeljenog na novim tehnologijama i inovacijama**.

- Carine, barijere i narušeni vanjskotrgovinski odnosi s drugim zemljama su tek slaba mjera za smanjenje trgovinskih deficita i porast konkurentnosti domaće proizvodnje. One **mijenjaju paradigmu svjetske trgovine** i dovode do narušenih gospodarsko-političkih odnosa, kako između blokova, tako i unutar članica blokova, a **više cijene proizvoda zbog većih troškova pri uvozu na kraju plaćaju potrošači**.

- Činjenica je da se relativni globalni gospodarski značaj Europske unije i europskih poduzeća posljednjih desetljeća uveliko smanjio, a **Europu ekonomski i tehnološki prerastaju** s jedne strane SAD, a s druge strane azijske zemlje predvođene Kinom te sve više Indijom.

- Uz vjeru i nadu za svjetski mir, Europska unija mora ojačati vlastite oružane i obrambene snage te **strateški osnažiti vlastite europske proizvodne kapacitete u vojnoj i obrambenoj industriji**, kao i brojnim drugim segmentima već desetljećima zapostavljene europske industrije.

- Prekomjerna regulativa i **pregršt pravnih normi i propisa** te razlike u njihovim tumačenjima i implementacijama od članice do članice, sputavaju razvoj ekonomije i tržišta Europske unije, sputavaju poduzetničku aktivnost i ugrožavaju ekonomski opstanak brojnih malih i srednjih poduzeća koja **ne mogu pratiti prekomjernu regulativu** te troškovno ne mogu podnijeti osnivanje zasebnih pravnih službi koja će pratiti njihove kontinuirane izmjene i dodatne izrade.

- **Strateško reorganiziranje Europe kao intelektualnog i ekonomskog lidera** treba biti **cilj novog saziva europskih institucija**, uz definiranje nove industrijske strategije i prilagodbu ekonomskih, obrazovnih i drugih politika. Vlada i naši eurozastupnici bi trebali intenzivno raditi **na poboljšanju položaja hrvatskih izvoznih kompanija**, a mi kao Udruga smo na usluzi kao prirodni partner za takav pothvat.

- Odlučan stav **protiv protekcionizma, protiv fragmentacije svjetskog tržišta, protiv barijera slobodne trgovine** (bile one u obliku carina, embarga ili u formi blokovskih podjela svijeta), presudni je faktor koji će odlučivati o **budućnosti Europe** - hoće li ona opet biti svjetska izvozna trgovinska i ekonomska sila ili će propustiti svoje potencijale za rast i razvoj.

- **Nova industrijska strategija i pametna industrijska specijalizacija Hrvatske** trebaju biti jedna od ključnih **zadaca nove Vlade**, uz jačanje dosadašnjih i budućih napora u smanjenju poreznih, administrativnih, regulatornih i drugih troškova za poduzetnike i izvoznike. Isto tako, potreban je **iskorak u visokoškolskom i znanstvenom sustavu prema modelima poduzetnih sveučilišta u EU** uz koordinirano bavljenje internacionalizacijom toga sustava u funkciji razvoja talenata i ekonomije znanja.

- S druge strane, **izvoznicima je isto tako zadaća poduprijeti profesionalni razvoj talenata** i njihovo zadržavanje u Hrvatskoj te **jačati vlastitu cjenovnu konkurentnost i kvalitetu izvoza** primjereno oznakama koje taj izvoz nosi „Made in EU“.

NAPOMENA: Udruga Hrvatski izvoznici u ime članova donosi Deklaraciju Hrvatskih izvoznika, osim onih članova kojima država definira poslove i programe rada.

Informacije: **Hrvatski izvoznici**

Tel: 01/ 49 23 796

e-mail: info@hrvatski-izvoznici.hr

web: www.hrvatski-izvoznici.hr

<http://www.hrvatski-izvoznici.hr/konvencija/>

organizator

hrvatski izvoznici

partneri

HUP
Hrvatska udruga poslodavaca

logistički partner

medijski pokrovitelj

Poslovni dnevnik